

Konnerudkollens sekundærminerale

Av Christian Lund

Området rundt Konnerudkollen blir betegnet som Norges mest interessante når det gjelder sekundærminerale etter bly, sink og kobber. Svært mange amatørgeologer har vært på jakt etter disse grønne og blå, noen mer systematisk enn andre. Det er ingen tvil om at det har vært vanskelig å få identifisert disse sekundærminerale. Det er flere grunner til det. På de fleste prøvene opptrer sekundærminerale som enten mikrokrystaller eller krystalinske matter. Likheten mellom de forskjellige minerale er til tider slående, og det er umulig å foreta en sikker identifikasjon uten bruk av mer avansert utstyr.

Løsningen for entusiastiske og systematiske amatører har vært å sende inn materialet til Geologisk Museum i Oslo. Kapasiteten her er imidlertid noe begrenset og ventetiden på resultater har vært lang. En del amatører har allikevel etterhvert fått meget god oversikt over mineralbestanden, og den tålmodige har fått bestemt en rekke nye og interessante minerale.

For å søke å få en systematisering av hva de forskjellige samlere og fagfolk vet, ble det arrangert et mineraltreff for de samlere man mente satt inne med interessant informasjon. Dette møtet fant sted 8. oktober 1989, og ble innledet med en tur på Konnerudkollen for å lete etter sekundærminerale på noen få, utvalgte steder.

Et sted fantes det rikelig med linaritt, svært ofte som vakre mørkeblå mikrokrystaller. Undertegnede har aldri sett så mye pen linaritt på ett sted! Noen vannklare pene 3 mm krystaller av cerussitt ble også funnet på samme sted. Noen meter til høyre for denne forekomsten ble det funnet pene stuffer med azurittkrystaller og malachittkrystaller. På Kongsbergmessen i september i fjor viste Øivind Juul-Nielsen fra Drammen Geologiforening frem noen prøver med opptil 5 mm store hvite, skarpe krystaller

av cerussitt, sammen med vakker malachitt som grønne nåler. I en smal gang fant vi tilsvarende stuffer med de samme 5 mm store krystallene av cerussitt. Til slutt besøkte vi stedet hvor undertegnede har funnet vakre mellomblå mikrokrystaller av kobbersulfatet serpieritt, skarpe grønne mikrokrystaller av kobbersulfatet devillin og til slutt små lysblå krystaller av posnjakitt. Da undertegnede fikk identifisert posnjakitt høsten 1987, var mineralet nytt for Norge.

Gunnar Raade ved Geologisk Museum fortalte oss etterpå om hva som er bestemt fra Konnerud, og hvilke forventninger man kan stille for fremtiden. Han oppfordret innstendig om at samlerne donerte prøver til Museets referansesamling, noe som ble fulgt opp av defleste deltagerne.

På møtet etterpå i Drammen var det mye interessant å se. Samlerne var oppfordret til å ta med materiale for å vise frem. En kunne se pene sorte ilvattkrystaller i mikro, fra den del av gruve som heter Dessau. Vakre aggregater av gul til hvit smithsonitt, pene hvite til klare mikrokrystaller av anglesitt i små druserom, covellin som et blåaktig belegg på andre kobberminerale, hydrozincitt som mikroskopiske hvite sfærolittiske

fort. s. 38

Bare stener lever evig

«Bare stener lever evig»,
leste jeg et sted.

Siden har disse ordene
ikke gitt meg fred.

Det lød som en evig sannhet
ingen kunne rokke ved. –

Men hvordan tør noen våge
en så enkel og freidig påstand?

Vi vet jo at stener kan knuses
og en gang bli til sand.

Så man bør vel være varsom
om man spør, hvilket liv
som er evig.

Kanskje den som over livet rår
ikke vil være enig. –

Rettelse

Bokanmeldelsen i forrige nr. om *Encyclopedia of Minerals*, var skrevet av O. T. Ljøstad.

Forts. fra s. 27

utblomstringer på små druser, pen vesuvian og apophyllitt fra Sataskjerpet, pene orange pyramidale wulfenittkrystaller, bismutitt som jordaktige gule skorper, hemimorphitt som radialstrålige hvite nåler i hulrom og til slutt de tre kobbersulfatene posnjakitt, devillin og serpieritt var blant det materiale som ble vist fram.

Fra en liste i O.G. Nytt signert G. Raade bringer vi her en oversikt over sekundærminerale fra Konnerudkollen:

Greenockitt (?), cupritt, goethitt, smithsonitt, cerussitt, azuritt, malakitt, rosasitt (?), hydrozinkitt, aurichalcitt, bismutitt, anglesitt, brochantitt, linaritt, goslaritt (?), gips, posnjakitt, langitt, devillin, serpieritt, wulfenitt, erythrin (Dalen), hemimorfitt og vanadinit.

FOSSHEIM STEINSENTER

Nytt høve til å møte gamle og nye steinvener i eit trivelig miljø på Fossheim – med Arne Brimis velkjende kveldsbord!

Prisar på rom med bad:

2 døgn – kr. 745,-

3 døgn kr. 1.030,-

1 veke med fullpensjon kr. 1.980

Tillegg enkeltrom kr. 40,- pr. natt.

STEINTREFF – 1990 blir torsdag 13. – søndag 16. september.
Turopplegg med førar, steinprat, kåseri og bytebord om kveldane.

Ring eller skriv til:

Fossheim Steinsenter, 2686 LOM, Tlf.: 062-11 460